

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2008-04-18
Meddelad i
Stockholm

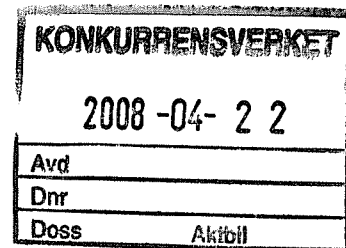
Mål nr
7582-08
Rotel 555

SÖKANDE

English Law Translations AB, 556555-7526
Björksta
741 90 Knivsta

MOTPART

Rikspolisstyrelsen
Box 12256
102 26 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår English Law Translations AB:s ansökan om överprövning enligt LOU.

Dok.Id 324112

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

Telefax

08-561 680 01

E-post: lansrattenistockholm@dom.se

Expeditionstid

måndag – fredag
09:00-15:00

BAKGRUND

Rikspolisstyrelsen har åtagit sig att för statsförvaltningens räkning upphandla och teckna ramavtal avseende översättningstjänster för samtliga statliga myndigheter under regeringen samt för övriga myndigheter och organisationer som har rätt att avropa på statliga ramavtal. I förfrågningsunderlaget angav Rikspolisstyrelsen att de efterfrågade översättningstjänsterna var indelade i följande tre kategorier; 1) engelska, 2) frekventa språk samt 3) övriga språk. Anbud kunde fram till den 31 mars 2008 läggas på en eller flera av dessa tre områden. Leverantörerna anmodades att offerera ett och samma pris för översättning från och till svenska. Rikspolisstyrelsen angav vidare att det anbud skulle antas som var det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn taget till utvärderingskriterierna pris och referenser. Kriteriet pris angavs vara till 90 % avgörande och referenser till 10 % avgörande vid utvärderingen av vilket anbud som var det ekonomiskt mest fördelaktiga.

YRKANDE M.M.

English Law Translations AB (nedan kallat bolaget) är en byrå som levererar översättningstjänster. Översättning sker främst från svenska till engelska, men även från engelska till svenska. Bolaget ansöker hos länsrätten om överprövning av Rikspolisstyrelsens offentliga upphandling. I första hand yrkar bolaget att länsrätten måtte besluta att upphandlingen av översättningstjänster görs om och i andra hand yrkar bolaget att länsrätten måtte besluta att upphandlingen får avslutas först efter att rättelse har gjorts. Bolaget framställer även yrkande om inhibition. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande.

Den pågående upphandlingen byggs på parametrar som är diskriminerande gentemot den del av översättningskåren som översätter från svenska till

engelska. Rikspolisstyrelsen kan, mot bakgrund av detta, inte anses behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt enligt 1 kap. 9 § LOU. Upphandlingen utförs på ett sätt som inte kan anses vara affärsmässigt.

Begäran om överprövning avser endast den del av upphandlingen som rör översättningstjänster i kategorin engelska. Om Rikspolisstyrelsens upphandling slutförs i dess nuvarande form blir följden att bolaget kommer att lida skada eftersom bolaget då fräntas möjligheten att konkurrera på rättvisa och affärsmässiga grunder. Ett slutförande av upphandlingen i dess nuvarande form medför även att bolaget fräntas möjligheten att tilldelas ett avtal samt att få rättvis betalning för de aktuella tjänsterna.

Bolaget anser att upphandlingen är diskriminerande i två avseenden. För det första tillämpar Rikspolisstyrelsen en prismodell som missgynnar dem som översätter material till engelska i förhållande till dem som översätter material till svenska. De som översätter till engelska får ungefär 20-25 % mindre betalt för det material de översätter. Detta beror på att en svensk text vanligen innehåller färre ord för att uttrycka samma sak som en engelsk text och källspråket (det språk man översätter från) är utgångspunkten för den ordräkning som ligger till grund för prissättningen. Följande exempel illustrerar problemet. Om ett pris sätts på 2 kronor per ord och priset ska baseras på källspråket så blir priset för översättning till engelska av ordet "Smittskyddsinstitutet" 2×1 kronor = 2 kronor. Om samma ord på engelska, d.v.s. "the Swedish Institute for Infectious Disease Control" översätts till svenska blir priset enligt Rikspolisstyrelsens modell 7×2 kronor = 14 kronor. Genom att sätta samma pris på översättning till och från svenska när det gäller språkgruppen engelska/svenska i upphandlingen har Rikspolisstyrelsen säkerställt att priset gynnar dem som översätter från engelska till svenska och missgynnar dem som översätter från svenska till engelska med i storleksordning 20-25 %. Den prissättningsmodell Rikspolisstyrelsen har använt är

förvisso en vanligt förekommande prismodell på marknaden. Det har i flera år varit praxis hos många förmedlingsbyråer att ha samma prissättning åt båda håll, såväl när det gäller engelska som andra språk. Detta förhållande kan emellertid inte försvaras eftersom prismodellen är diskriminerande. Ansökan utgör ett led i en strävan att bryta denna praxis.

För det andra använder sig Rikspolisstyrelsen av en diskriminerande viktningsmodell. Viktningen mellan pris och kvalitet är inte affärsmässig eftersom den på ett tydligt och diskriminerande sätt markerar värdet på intellektuella tjänster utförda av översättare. I Rikspolisstyrelsens upphandling är priset till 90% avgörande. Detta är ett mycket märkligt förhållande om man jämför med andra av staten genomförda upphandlingar av intellektuella tjänster, där kvalitet oftast representerar runt 50%. Rikspolisstyrelsens upphandling är vidare diskriminerande på så sätt att merparten av de översättare som påverkas negativt av upphandlingen, d.v.s. personer som översätter från svenska, är personer som har ett annat språk än svenska som modersmål.

Rikspolisstyrelsen har i svaromål bestritt bifall till ansökan om överprövning och anfört bl.a. följande. När det gäller prissättningsmodellen kan bolaget inte anses ha blivit särbehandlat i LOU:s mening eftersom de krav som ställs gäller för alla. Anbudsgivare får fritt välja vilka tjänstepaket de vill offerera. I en av Rikspolisstyrelsen tidigare genomförd upphandling av översättningstjänster delade Rikspolisstyrelsen upp prissättningen i två poster; översättning från svenska till engelska och översättning från engelska till svenska. Samtliga anbudsgivare lämnade trots detta samma pris i båda posterna, vilket även bekräftas av bolaget. Bolaget anger dessutom att Rikspolisstyrelsens nuvarande prissättningsmodell är vanlig på översättningsmarknaden och att flertalet översättningsbyråer tillämpar densamma. Vidare har bolaget anfört att den viktningsmodell som Rikspolisstyrelsen har använt är diskriminerande. Enligt 12 kap. 2 § LOU ska en upphandlan-

de myndighet ange hur de utvärderingskriterier som tillämpas kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Rikspolisstyrelsens utvärderingsförfarande framgår på sidorna 8 och 9 i anbudsfrågan. På sidan 9 anges hur Rikspolisstyrelsens utvärderingskriterier kommer att viktas inbördes samt hur utvärderingen i övrigt kommer att genomföras. Enligt Rikspolisstyrelsens mening strider inte utvärderingsmodellen mot LOU eller de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten. Bolaget kan inte anses lida eller komma att lida skada.

Bolaget har inkommit med genmäle.

Utredning i målet

I punkt 8.2 i anbudsfrågan anges bl.a. följande. Vid anbudsprövningen kontrolleras inledningsvis att anbud uppfyller de ställda skall-kraven i punkten 3, ”krav på tjänsten” samt att de kommersiella villkoren i punkt 7 ”kommersiella villkor” är uppfyllda. Därefter kommer de anbud som uppfyller skall-kraven att genomgå en bedömning av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn tagen till nedan angivna och rangordnade utvärderingskriterier.

Pos.	Kriterium	Viktning
1.	Pris	90%
2.	Referenser	10%

Det/de anbud som erhåller högst poäng kommer att antas. Utvärderingen kommer att ske separat för varje språkgrupp, d.v.s. engelska, frekventa språk och övriga språk.

I en till anbudsförfrågan hörande prisbilaga anges bl.a. följande. Pris per ord ska lämnas på översättningar med normal leveranstid. Priset ska vara i svensk valuta (SEK), exklusive mervärdesskatt och porto. Priset ska avse antalet ord i källtexten.

Av nyss nämnda prisbilaga framgår vidare att leverantörerna har anmodats att offerera ett och samma pris för översättning både till och från svenska. Dock får olika pris anges för översättning av auktoriserad translator respektive översättning av icke auktoriserad translator.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU stadgas följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 12 kap. 1 § LOU anges att en upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

En upphandlande myndighet ska i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

I 12 kap. 2 § LOU stadgas att den upphandlande myndigheten ska ange hur sådana kriterier som avses i 1 § andra stycket kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Om det enligt den upphandlande myndigheten inte är möjligt att ange viktningen av de olika kriterierna, ska dessa anges i fallande prioritetsordning.

Viktningen av kriterierna eller kriteriernas prioritetsordning ska anges i

1. annonsen om upphandlingen,
2. förfrågningsunderlaget, eller i
3. en inbjudan att lämna anbud eller att delta i förhandlingar.

I 16 kap. 2 § LOU stadgas följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Rätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

Länsrätten, som tar upp målet till slutlig prövning, gör följande bedömning.

Rikspolisstyrelsen har i anbudsförfrågan angett hur kriterierna pris och referenser kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Härvid har angetts att priset ska vägas in i bedömningen till 90 % och referenser till 10 %. Bolaget har anfört att detta är diskriminerande då viktningsmodellen förringar värdet av intellektuella tjänster utförda av översättare i förhållande till värdet av intellektuella tjänster utförda av andra yrkesgrupper. Enligt LOU står det emellertid den upphandlande myndigheten fritt att anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Rikspolisstyrelsen hade således kunnat välja det senare alternativet och därmed helt bortsett från andra kriterier, som t.ex. kvalitet. I förevarande fall har Rikspolisstyrelsen dock valt att inkludera kriteriet referenser. Rikspolisstyrelsen har på ett korrekt sätt angett i anbudsförfrågan hur kriterierna kommer att viktas inbördes. Några krav på att ett givet kriterium måste vara

viktat på ett visst sätt i förhållande till ett annat, i en viss typ av upphandling (exempelvis upphandling av intellektuella tjänster), finns inte i LOU. Länsrätten finner inte viktningssmodellen vara diskriminerande i detta avseende.

Bolaget har även anfört att viktningssmodellen är diskriminerande av översättare som inte har svenska som modersmål. Bakgrunden till detta har angetts vara att det i översättningsbranschen finns en överrepresentation av immigranter bland dem som översätter från svenska till ett annat språk och att det är just dessa översättare som missgynnas av den av Rikspolisstyrelsen använda viktningssmodellen. Rikspolisstyrelsen har bedömt att priset är av avgörande betydelse i upphandlingen och därmed viktat kriteriet pris avsevärt högre än kriteriet kvalitet. Enligt länsrättens mening kan detta vare sig anses ge uttryck för, eller medföra, att översättare som inte har svenska som modersmål diskrimineras. Inte heller i detta avseende finner länsrätten viktningssmodellen vara diskriminerande.

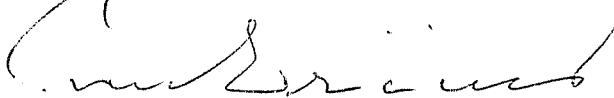
Bolaget har vidare anfört att den av Rikspolisstyrelsen tillämpade modellen för prissättning är diskriminerande. Som skäl har anförts att modellen missgynnar bolag som English Law Translations AB då den medför att arbetet med översättningar från svenska till engelska genererar omkring 20-25 % lägre inkomst än arbetet med översättningar från engelska till svenska. Rikspolisstyrelsen har emellertid angett att upphandlingen avser översättningstjänster åt båda håll och ställt som skall-krav att anbudsgivare ska kunna erbjuda översättning från svenska till engelska samt från engelska till svenska. Det har sedan stått varje anbudsgivare fritt att offerera ett pris per ord som är lämpligt med hänsyn tagen till att översättningar ska ske åt båda håll, vilket såväl English Law Translations AB som andra bolag haft att ta i beaktande. Samma krav har ställts på alla leverantörer. Av parternas egna beskrivningar synes prissättningsmodellen vara egenhändigt skapad av översättningsbranschen. Mot bakgrund av vad som nyss anförts finner läns-

rätten inte heller prissättningsmodellen vara diskriminerande i den bemärkelse bolaget har framhållit.

Sammantaget finner länsrätten att Rikspolisstyrelsen inte har behandlat English Law Translations AB på ett diskriminerande sätt och att de skäl som bolaget har anfört till stöd för sin talan inte är tillräckliga för att länsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Tom Ericius

Länsrättsassessor

Föredragande har varit länsrättsnotarien Anja Gustin.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

